نام :	باسمه تعالی	نوبت امتحانی : دی ماه 1402
نام خانوادگی :	اداره کل آموزش و پرورش فارس	پایه دوازدهم / شعبه .
نام پدر :	کارشناسی سنجش و ارزیابی تحصیلی	تاریخ امتحان :09 /10/402
شماره صندلی:	اداره آموزش و پرورش ناحیه سه شیراز	ساعت شروع : 8 صبح
نام درس :فارسی 3	دبیرستان محمد رسول الله	مدت امتحان 65 دقیقه

تصحیح	نام و نام خانوادگی : تاریخ و امضاء :	نمره به عدد : نمره به حروف :	تجدید نظر	نام و نام خانوادگی : تاریخ و امضاء :
				نمره به عدد : نمره به حروف :

الف)قلمرو زبانی (7 نمره)

1. معنی واژه های مشخّص شده را بنویسید.0/5

الف) باز زین و برگ را بر گردهٔ کهرها و کرندها نهادند.

ب) نی حریف هرکه از یاری برید پرده هایش پرده های ما درید

2.کدام گزینه درست است؟0/5

الف)در بیت«همه عزّی و جلالی، همه علمی یقینی / همه نوری و سروری ، همه جودی و جزایی» یک متضاد معنایی برای واژهٔ« ذُلّ» می‌توان یافت.

ب) عبارت «حرکت به سوی مقصدی برای به دست آوردن و جستجوی چیزی» برای توضیح واژه « مشایعت» مناسب است.

پ) واژهٔ مشخص شده در بیت « بدو گفت: بی تو نخواهم زمان / نه اورنگ و تاج و نه گرز و کمان » مترادف واژهٔ« سریر» است.

ت) واژهٔ مشخص شده در بیت «چون ابروی معشوقان با طاق و رواق است/ چون روی پری رویان با رنگ و نگاراست»به معنی« بنایی با سقف گنبدی» است.

3. در گروه کلمات زیر ، دو مورد نادرستی املایی وجود دارد؛ درست هر یک را بنویسید. 1 نمره

زهر و تریاق ـ حوضهٔ ادیب بزرگ ـ طیلسان آبی ـ صواب و درست ـ ارغند و خشمگین ـ زماد و مرهم ـ داروغه و شب گَرد ـ غرفه و بالاخانه ـ یغما و تاراج

4.فقط در یکی از گزینهٔ‌های زیر یک غلط املایی وجود دارد؛ درست آن را بنویسید. 0/5

الف) پیرمرد از داخل کازیهٔ روی میز ، یک پاکت کهنه را برداشت و حوالهٔ مخارج قریب شش ماه من را نوشت.

ب)چه خوش گفته اند که امپراتوری‌های بزرگ هم مانند آدم های ثروتمند، از سوء هاضمه می میرند.

پ)پس از عزیمت رضا شاه همهٔ تبعیدی ها رها شدند و به ایل و عشیره بازگشتند.

ت)واصفان حلیهٔ جمالش به تحیّر منصوب

5. کدام گزینهٔ زیر، فاقد غلط املایی است؟0/5

الف)تو حکیمی؛ تو عظیمی؛ تو کریمی؛ تو رحیمی تو نمایندهٔ فضلی؛ تو سزاوار سنایی

ب)تا وارهی از دم ستوران وین مردم نهس دیو مانند

پ) گفت از بحر غرامت جامه ات بیرون کنم گفت پوسیده‌است جز نقشی پود و تار نیست

ت) نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم نگنجی نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی

www.kanoon.ir

6. در هر دو گزینهٔ زیر « حذف به قرینهٔ معنایی » صورت پذیرفته است .0/5 درست نادرست

الف)آیینهٔ نگاهت پیوند صبح و ساحل لبخند گاه گاهت، صبح ستاره باران

ب) گفت: « نزدیک است والی را سرای؛ آنجا شویم» گفت: « والی از کجا در خانهٔ خَمّار نیست؟»

7. در متنِ زیر یک فعل با زمان مضارع اخباری مشخص کنید.0/5

« چون حق تعالی بنده ای را برگُزید و مستغرق خود گردانید، هر که دامن او را بگیرد و از او حاجت طلبد بی آنکه آن بزرگ، یاد کند و عرضه دهد، حق، آن را برآرد.»

8.در بیت زیر، نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را به ترتیب بنویسید. 0/5 ( ) ـ ( )

آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر نبی که فرخنده‌پی اش نام نهادند

9. در بیت زیر، « مفعول ها » به درستی مشخص شده است.0/5 درست نادرست

« تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دلبند »

10. در تمام گزینه ها نقش های دستوری داخل کمانک به درستی مشخص شده است به جز گزینهٔ. . .0/5

الف)عشق، همه خود آتش است.(قید ـ بدل) ب) آن مشت تویی تو ای دماوند(نهاد ـ تکرار)

پ)خواب و خورت ز مرتبهٔ خویش دور کرد(مفعول ـ مسند) ت)ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت(متمم ـ نهاد)

11.در تمام گزینه های زیر، دو نوع وابستهٔ وابسته دیده می‌شود به جز گزینهٔ . . . 0/5

الف)یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی

ب)نالهٔ مرغ اسیر این همه بهر وطن است مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است

پ)نی حدیث راه پر خون می‌کند قصّه‌های عشق مجنون می‌کند

ت)ای مادر سر سپید بشنو این پند سیاه بخت فرزند

12. جملهٔ« هسته » را در بیت زیر، مشخّص کنید .0/5

وین نغمهٔ محبت بعد از من و تو ماند تا در زمانه باقیست آواز باد و باران

13.در تمام مصرع‌های زیر، فعل جملهٔ دوم، اسنادی است.0/5 درست نادرست

ـ گفت: نزدیک است والی را سرای آنجا شویم ـ ای مشـت زمیـن بر آسمان شـو

ـ گفت: مسجـد خـوابگاه مـردم بـدکار نیست ـ گفت: مستی زان سبب افتان و خیزان می‌روی

ب) قلمرو ادبی (5 نمره) -

1. ابیات زیر را به شکلی درست کامل کنید. 1

الف) .... بالله کز آفتاب فلک خوبتر شوی

ب)ای جویبار جاری! زین سایه برگ مگریز ....

نام :	باسمه تعالی	نوبت امتحانی : دی ماه 1402
نام خانوادگی :	اداره کل آموزش و پرورش فارس	پایه دوازدهم / شعبه .
نام پدر :	کارشناسی سنجش و ارزیابی تحصیلی	تاریخ امتحان :09 /10/ 402
شماره صندلی:	اداره آموزش و پرورش ناحیه سه شیراز	ساعت شروع : 8 صبح
نام درس : فارسی3	دبیرستان محمد رسول الله	مدت امتحان 65 دقیقه

تصحیح			تجدید نظر		
نام و نام خانوادگی :	نمره به عدد :		نام و نام خانوادگی :	نمره به عدد :	
تاریخ و امضاء :	نمره به حروف :		تاریخ و امضاء :	نمره به حروف :	

2. در عبارت زیر، جاهای خالی را ، به درستی، پُر کنید.0/5

الف) کتاب « بینوایان » اثر ..... است.

ب) کتاب ..... نوشتهٔ « عین القضات همدانی » است.

3. نام آفرینندهٔ اثری را که نویسندهٔ آن نادرست ذکر شده، بنویسید .0/5

« بخارای من، ایل من : محمّد بهمن بیگی / تذکرة الاولیا : عطّار / قصّهٔ شیرینِ فرهاد: نظامی/ کویر: شریعتی »

4. در عبارت زیر، « مشبّه » کدام است ؟ 0/5

«عاکفان کعبهٔ جلالش به تقصیر عبادت معترف »

5. آرایهٔ ادبی مناسب هر بیت را برگزینید. 0/5

الف)آتش است این بانگ نای و نیست باد هر که این آتش ندارد نیست باد (استعاره / اسلوب معادله)

ب) یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی(متناقض نما / حسن تعلیل)

6. با توجّه به بیت های زیر به پرسش ها پاسخ دهید. 0/5

1) گر در سرت هوای وصال است، حافظا باید که خاک درگه اهل هنر شوی

2) بگفتا دل ز مِهرش کی کنی پاک؟ بگفت آن گه که باشم خفته در خاک

الف) در کدام واژهٔ بیت نخست آرایهٔ مجاز وجود دارد؟

ب)در بیت دوم ، کدام واژه ها آرایهٔ جناس را پدید آورده اند؟

7.شاعر در بیت زیر با بیان کدام واژه مفهومی غیر حقیقی(مجاز) اراده کرده است؟0/5

در پیشگاه اهل خرد نیست محترم هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت

8.مفهوم نمادین واژهٔ مشخّص شده را بنویسید.0/5

الف)ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد

www-kanoon-ir

9. جاهای خالی عبارت زیر را، به درستی، پُر کنید . 0/5

در بیت زیر، کاربرد آرایه‌های « واج آرایی» ، « تشبیه »، « مراعات نظیر » ، « تلمیح » ،« جناس » و « .....» مشهود است .

« چه غم دیوار امّت را که دارد چون تو پشتیبان ؟ چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان؟ »

پ) قلمرو فکری (8 نمره) ----------

1. نویسنده در عبارت زیر، به فرمان برداری ساکنان« کرانه‌های فرات» از کدام حکومت اشاره می‌کند؟0/5

«کرانه‌های فرات، خط از کرانهٔ رود تیبر می‌خواندند.»

2. شاعر در بیت زیر، ادامهٔ حیات ملّت‌ها را در گروِ چه موضوعی می‌داند؟0/5

« در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملّتی که مردم صاحب قلم نداشت»

3. در نوشتهٔ زیر، مفهوم کنایی قسمت‌های مشخّص شده را، به ترتیب، بنویسید. 0/5

« بعد از حکیم اسرار، همهٔ چشم‌ها به او بود که حوزهٔ حکمت را او گرم نگاه‌دارد.»

4. شاعر در بیت زیر، به بیدادگری کدام پادشاه اشاره دارد ؟ 0/5

« آن کسی را که در این مُلک، سلیمان کردیم ملّت امروز یقین کرد که او اهرمن است»

5. مولانا در بیت زیر، چه کسانی را سزاوار همراهی « عارف » دانسته است ؟ 0/5

« نی حریف هر که از یاری برید پرده‌هایش پرده‌های ما درید »

6. « ضرورت توسّل به مرشد و مراد » از مفهوم کدام بیت بر می‌آید ؟ 0/5

الف) در عالم پیر، هر کجا برنایی است عاشق بادا که عشق خوش سودایی است

ب) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده پی‌اش نام نهادند

7. در متنِ زیر، منظور از « امام راستین و بزرگ » چه کسی است ؟0/5

« ناله‌های گریه‌آلود آن روح دردمند و تنها را می‌شنوم. ناله‌های گریه‌آلود آن امام راستین و بزرگم را که همچون این شیعهٔ گمنام و غریبش،در کنار آن مدینهٔ پلید و در قلب آن کویر بی‌فریاد، سر در حلقوم چاه می‌بُرد و می‌گریست.»

8. با توجّه به سرودهٔ زیر، چرا شاعر، دانایی را نکوهش می‌کند؟0/5

« در کف ها کاسهٔ زیبایی/ بر لب ها تلخی دانایی/ شهر تو در جای دگر/ ره می‌بر با پای دگر»

9. معنی هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید .4 نمره

الف) برکش ز سر این سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند

ب)بر نمط عشق اگر پای نهی طاق نه

پ) پردهٔ ناموس بندگان به گناه فاحش نَدرَد و وظیفهٔ روزی به خطای منکَر نبُرَد.

ث) عصارهٔ تاکی به قدرت او شهد فایق شده .